

Kapusan

Kapusan

(Bedrogen)

Verhalen naverteld in het Surinaams Javaans

door

Hendrik Ralim

Instituut voor Taalwetenschap

Paramaribo, Suriname

Illustraties: Carolyn Dyk (1e en 2e verhaal)
Sedy Karijodikromo (omslag en 3e verhaal)

Samenstelling, Ned. vertaling, vormgeving en druk:

Instituut voor Taalwetenschap

Postbus 1919, Paramaribo-Zuid

Suriname

Alle rechten voorbehouden 1987 (D)

Het Instituut voor Taalwetenschap (S.I.L.)

Andirastraat no. 54

Paramaribo-Zuid, Suriname

Printed in Suriname

KODOK KEPENTJIL

Sing djenengé Répot iku, sakwidjiné Kodok kupingé kandel mbanget.

Uwit gedé ngisohré growong, pangonané dèwèkné. Répot nduwé tanga mangon nèng nduwuré, ija iku blungon lan Manuk kabèh mahu loro-loro. Tjetané Rèpot karo tangatangané kang mangon ana ngisor lan nduwur.

Sakdjané tangané Répot ora pada seneng karo dèkné mergané salah tingkahé ora ngenah. Nèk wajah awan dèkné turu sedina muput. Jèn mbengi wajahé wong turu, Rèpot ora turu. Adjek-Adjek dèkné nekakaké kantja-kantjané gedobrak nèng omah. Kantjané Répot ija iku, Awarie, Tikus, Walang karo Lowoh jèn wajah mbengi pada seneng sliweran. Sasaté saben mbengi Répot karo sak kantjané pada gedobrak lan gandingan. Tanga-tangané kabèh sampèk ora pada bisa turu.

Bola-bali dèkné iku diluruhi karo tangané nanging Répot ora ngatèkaké blas. Senadjan dèkné diwènèhi krungu jèn bakal diusir sangka kana, dèkné ora nggabrès mala-mala ndjarak terus.

Sangka kurang turu, selot suwé tjajané tangané kéték putjet mbanget, mergané nèk awan ora turu, perlu njambutgawé nggolèk pangan kanggo saben dinané.

Nanging ing sakwidjiné dina si manuk ngomong ngéné karo si blungon: "Kang blungon mosok sak selawasé ngéné wahé; aku djan wis ora kuwat menèh."

"Aku semono uga manuk; aku mikir arep ngolèk omah lijané, awit kodok ora merdulènni jèn awaké déwé ora bisa turu ing wajah mbengi."

Nanging bodjoné manuk lan blungon pada semaur ngéné: "ora bakal nèk awaké déwé iki perlu ngalih sangka pangonan kéné. Mergané awaké déwé wis mangon nèng kéné limang tahun suwéné. Nèk kaja ngono ija ngénaké kodok. Sédjé awaké déwé karo wong idjen sing ora nduwé tangungan akèh. Hajuk énaké nèng sekautan waé, tékon bab kerépotan iki keprijé tuan polisi sing bakal mutus."

Tekan kana, sekauté ngomong nèk ora bisa mutus djalaran kodok ora gelem di djak rembakan lan tetimbangan.

Mbenginé blungon lan manuk sak bodjoné pada sedi lih ngrasakaké kodok karo sak kantjané pada gedobakan nèng ngisor.

Ing sakwidjiné dina blungon ngomong ngéné: "menawa waé kodok ora senèng mangon idjén; kira-kira tudjuané dèwèkné namung arep mbéda awaké déwé. Apiké hajuk dèkné diomongi nèk awaké déwé sésuk bakal ngalih nèng sakwidjiné uwit gedé sing pirang-pirang tahun ora di engonni sapa-sapa. Menawa dèkné nèk krungu awaké déwé arep ngalih, terus bakal kukut-kukut lan gelem ndikiki. Nèk tenan dèkné ndikiki, omahé dèkné terus di isènni sak wernané regetan terus lawangé dipaku supaja dèkné ora bisa mlebu menèh."

Sakbaré iku kabèh pada setudju karo pikirané blungon mau.

Ing lijané dina, wajah soré, blungon karo manuk pada merdajoh nèng nggoné kodok. Kodok nembé tangi turu waé.

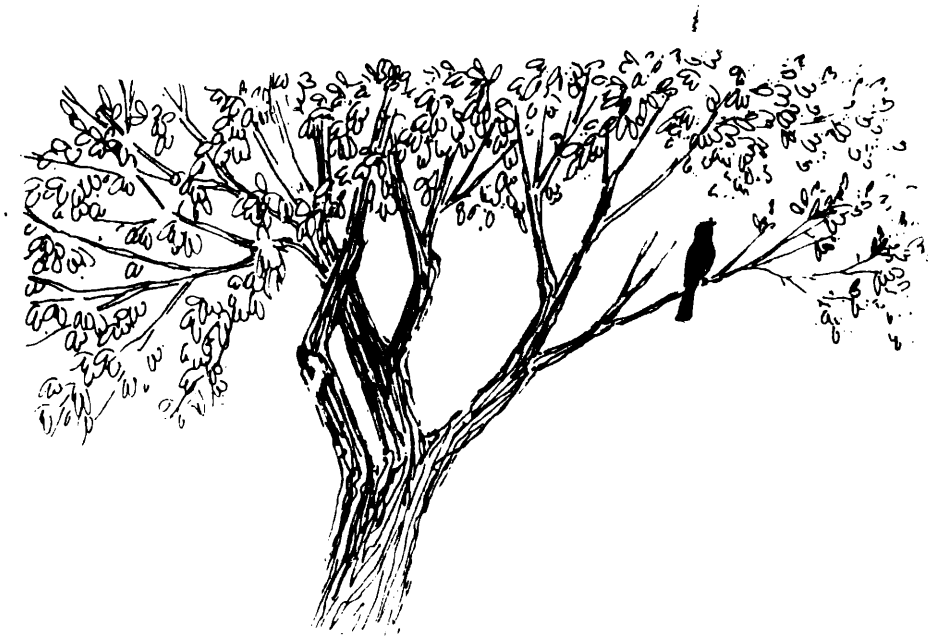
Si blungon karo si manuk ngrembuk bab nggoné pada arep bojongan nèng omah lijané. Omongé kaja tenan-tenané, sampèk kodoké ora mikir blas nèk dèkné diapusi.

Sakwisé dajohé pada mulih, kodok kukut-kukut kaja sing wis diomong karo blungon. Kodoké terus bojongan nèng sakwidjiné uwit sing pirang-pirang tahun durung diengonni sapa-sapa. Dèkné milih enggon sing apik déwé lan terus ngentèni lijané.

Kodok ora ngerti anggoné sing bojongan, brajaté manuk karo blungon pada njawang sangka adohan. Semono uga ora ngerti nèk baré dèkné lunga, omahé dèkné di isènni sak wernané rereget lan lawangé terus dipaku. Mbenginé iku blungon karo manuk karo bodjoné pada turu kepénak mbanget, nganti ngorok, ora pada krungu apa-apa, nganti bijar sengéngé wis ndjudul.

Lijané dina kodok dunung nèk dèkné diapusi karo tanga-tangané terus bali menèh nèng omahé sing lawas. Tekan kana dèkné menangi nèk omahé ora kena diengonni menèh djalaran lawangé wis dipaku. Saiki dèkné genti diguju karo tanga-tangané.

Kodok saiki mangon déwé lan ora bisa mbrebeki menèh kaja mauné. Awit saiki ora nduwé tanga mung mangon idjèn telak-telik kepetjil dadi kapoké si kodok.

Ing sakwidjiné dina, manuk mustas singsot nèng uwit turi. Singsotané manuk djan njenengake mbanget. Menawa waé dèkné nduwèni kabungahan dina iku.

Ndilalah ènèng kutjing sing djenengé maling, dekné djawané nggolèk pangan awit wetengé ngelih mbanget, liwat nèng ngisohré uwit sing di-intjloki mustas. Maling mau krungu singsotané mustas, mandek, kepingin ngerti sing singsot iku sapa.

Sakbaré "maling" wis weruh sapa sing singsot, dèkné mikir keprijé manuk iku bisa ketjekel karo dèkné. Déné dèwèkné kaliren mbanget, pikirané "maling" iku mau ndang warek wetengé. Amerga mintjloké manuk nèng uwit duwur banget lan "maling" ora bisa mènèk, dèkné terus nggolèk akal lijané.

Kutjingingé molai ngelem manuké ngéné: "loh, dadiné sing singsot iku mau kowé, mustas? singsotmu djan apik mbanget lan aku iki ora tau mikir nèk kowé iku mau bisa singsot apiké kaja ngono."

Mustas sing ora ngerti nèk dèkné di sawang karo sakwidjiné kutjing iku mau, kagèt krungu omongané "maling". Dèkné terus takon: "lah kowé iku sangka ngendi "maling"."

Kutjingingé semaur: "djawané ija mlaku-mlaku karo ngisis mergané nèng omah sumuk banget. Nanging krungu singsotanmu mau terus aku mbatin, sapa sing singsot apiké kaja ngono ija? Ora ngerti, kowé."

"Kowé iku adja sembrana karo aku maling. Singsotan kaja ngono waé kok ngomong apik."

Nanging kutjingingé purak-puraké ora krungu lan terus takon ngéné: "kowé iku ngomong apa ta mustas; réné medun supaja aku krungu."

Nanging mustas gèdèk lan semaur: "emoh, nèng ngisor iku njamari banget."

Kutjingé terus takon: "samar apa ta mustas; apa sing njamari; mosok kowé wedi aku."

Manuké semaur: "pantjèn ngoné aku ati-ati iki ènèng djalarané; senadjan apa tungalku ora djahad, tudjuhané lijan mung mungsa awaké déwé waé. Aku durung demunung apa sebabé."

Semaure kutjing: "Aku ngerti apa sing mbok omong tapi kirané kowé ora krungu kabar kang durung suwé, sangka pamrinta, kanggo awaké déwé kabèh. Awit jèn wis krungu kabar iki, kowé ora bakal wedi sapa-sapa menèh. Kabar iki ngomongaké, sapa waé, dilarang urip ngudi bener-beneré déwé. Kelakuhan mengkana, matenni uripé lijané, ora kena diterusaké. Malah-malah kabar iki mrintahi awaké déwé kong-kon urip rukun bebarengan lan nulungi sak pada-pada. Lan sapa sing ora gelem urip miturut pernatan sing baru iki, setrapané gedé banget; aku krungu, bisa uga digantung."

Manuké terus takon: "ija ta maling."

Kutjingé semaur: "mosok aku iki ija goroh ta mustas; sak ngertiku kabèh wis pada krungu kabar iki; gebatjut nek kowé sing tekan ngendi-endi durung krungu. Kowé saiki ora usa wedi sapa-sapa mustas; pretjaja aku ta, réné medun."

Manuké semaur: "sakdjané aku wis suwi ngarep-arep kabar kaja sing mbok omongake mau. Aku matur kesuwun déné kowé nguwènèhi ngerti aturan negara kang baru. Tak suwun wiwit saiki kabèh kudu urip miturut pernatan anjar iku mau."

Pikirané kutjingé manuké pretjaja omongané dèwèkné. Sangking ngelihé lan selak kepingin mangan iwak manuk, dèkné ngelek idu. Si kutjing terus nduwé akal lijané menèh supaja manuk mèn ndang medun. Dèkné terus ngomong:

"Manuk, kurang kepénak anggoné awaké déwé iki omong-omongan, aku iki kong-kon ndeloké menduwur waé. Suwi-suwiné guluku tjengeng. Mbok ndang medun."

Nanging manuk semauré: "sabar ta; adja grusah-grusu, mergané sak durungé aku medun, sing tak entèni iku asu pirang-pirang kaé sing pada mlaku mréné."

Sangking bingungé Si kutjing krungu omongané manuk mau, dèkné terus mblaju lunga sipat kuping tanpa pamitan. Manuk terus mabur nututi Si kutjing lan takon: "aku kok mbok tinggal mblaju lunga; djaréné aku kong-kon medun."

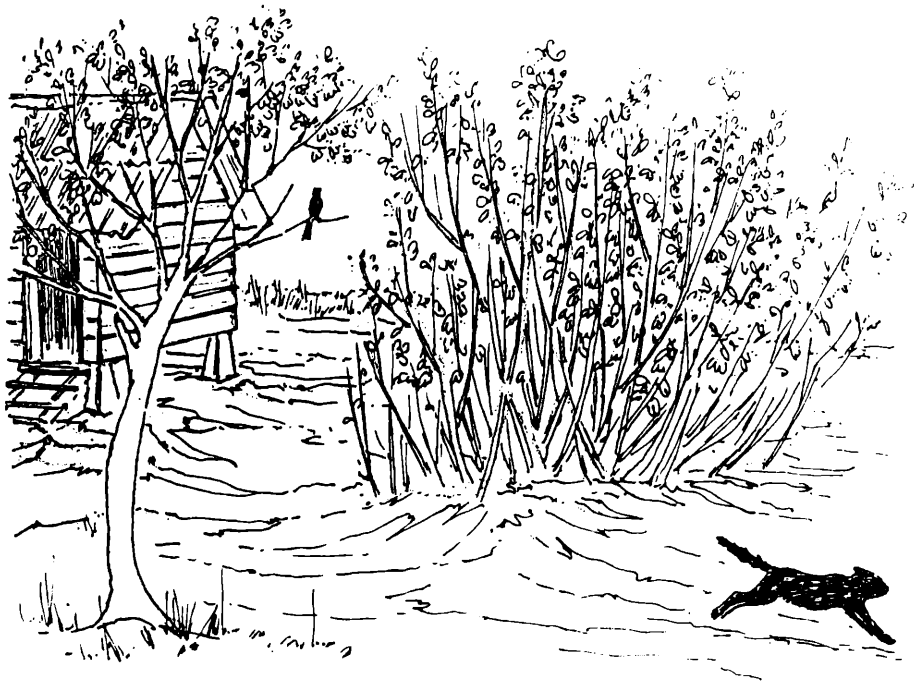
Si kutjing semauré: "aku wedi."

"Lah sing mbok wedèni iku sapa?"

Kutjingé semaur: "aku wedi asu-asu sing pada mlaku mréné manuk."

Djaréné ènèng pernatan anjar sing ngomongake nèk awaké déwé ora usa wedi sapa-sapa menèh.

Nanging sangking si kutjing kesusu sing arep nggolèk engon kanggo ndelik, dèkné ora ngrungokaké omongané manuk menèh.

Nèng kana manuk dunung lan weruh nèk si kutjing iku mau arep ngapusi dèkné. Nanging sing arep ngapusi, kاپسان déwé.

ANAK ILANG BISA BALI

Nèng kriki bawah Saramacca ing kana nggon-nggonané sak wernané iwak. Nanging ija iku iwak sing mung bisa urip nèng banju anjep kaja déné iwak Betik lan Pataka ketjampuran karo Kuwik-Kuwik sing njenengaké mbanget.

Iwak uga enèng sing lanang lan wadon. Uga bisa mundak kaja manungsa, mula nduwé anak wédok sing djenengé Soké. Soké iku aju mbanget. Buntuté njenengaké lan mripaté melok-melok.

Kawit tjilik dèkné karo adik-adiké di kandani karo wong tuwané kong-kon ati-ati karo sing djenengé manungsa. Bapak ngomongi, nèk manungsa kuwi dong-dongan teka karo pantjing.

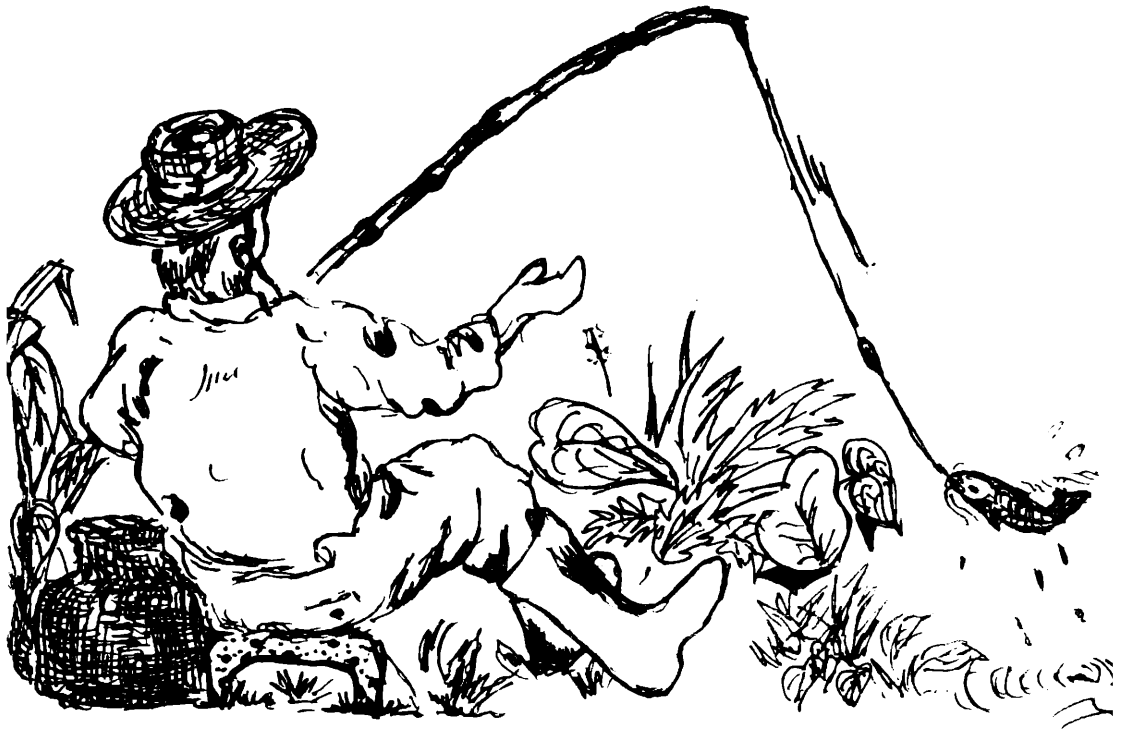

Dèkné ndunungké anaké nèk pantjing kuwi tegesé garan dawa sing ènèng taliné, gabusé lan pantjingé. Bapak ndunungaké pantjingé, dong-dongan ènèng pakané sing sawangané énak mbanget, nanging jèn weruh pantjing botjah-botjah ora entuk njedeki. Djalaran nèk arep njadjal mangan "panganan" kuwi, tjakemé bakal ketjantol pantjing lan di sendal karo sing tukang mantjing nèng papan lijanè, ija iku ndaratan.

Udjaré wong tuwané kana anak-anak bakal di leboké nèng kepis gedé lan ora let suwi menèh kowé bakal di patèni, di resiko, di djangan nèng wadjan lan nek wis mateng di pangan karo wongé.

Bola-bali Soké kuwi krungu omongan mengkana lan dèkné mikir djeru temenan nèk omongané wong tuwané ora kena di gawé sembrana.

Ing sakwidjiné dina Soké dolanan karo adik-adiké, mbandjur weruh tjatjing sing sawangané énak mbanget gemandul nèng ngarep irungé. Tanpa mikir udjaré wong tuwané tjatjingé di tjaplok lan sakbaré iku pantjing di sendal karo sing mantjing. Soké ketjantol nèng pantjing, di utjuli sangka kono terus di lebokaké nèng kepis gedé, tjampur iwak-iwak lijané.

Sangking durung dunung apa-apa dèkné tabik ngéné: "kula nuwun; keprijé kabaré kabèh waé". Nanging iwak gedé sing djenengé "pataka" semauré ngéné: "apa djalarané kowé iku kok grapjak mbanget. Apa kowé ora ngerti nèk sapa sing klakon mlebu nèng njeruh kepis kéné, ora usa bunga".

Soké kagèt krungu omongan kaja ngono mau, nanging dèkné meksa durung bisa dunung apa-apa. Mala-mala dèkné ngumun lih weruh sembarang, sangka bolongané kepis, mergané kepisé wis rodok lawas, kaja wit-witan, sakwarnané kembang lan uga kéwan-kéwan sing gedé mbanget ing sak kiwa tengené. Soké uga ija weruh wongé sing njendal pantjing sangka banju.

Dèkné mbatin nèng kéné kok apik temen ija; énaké aku manggon nèng kéné waé.

Nanging selot suwi, Soké krasa sumuk mbanget lan terus kèlingan lan ngarep-arep panggonané déwé menèh. Dèkné terus mikir, aku tak njadjal tjeluk-tjeluk sing tukang mantjing ah, supaja dèkné njemplungké aku menèh nèng banju. Dèkné iku terus tjeluk-tjeluk: "éh wong aku mbok di tjemplungké nèng banju menèh ta. Nèng kéné sumuk mbanget. Karo menèh ija wis surup lan aku saiki di entèni wong tuwaku karo adik-adiku nèng omah". Nanging sing tukang mantjing, ora bisa krungu Soké sing tjeluk-tjeluk mergané tembungé sédjé. Iwak lijané sing krungu lan dunung tembungé Soké mala njenèni ngéné: Snadjan kowé arep mbengok-mbengok sampèk kesel, wongé ora bakal krungu. Karo menèh apa wongé ija goblok nguntjalké kowé nèng banju.

Kadung Soké krungu omongan kaja nggono mau, dèkné kèlingan udjaré wong tuwané lan terus nangis nglolah. Dèkné éling nèk ora bakal weruh wong tuwané lan adik-adiké menèh. Uga dèkné ija mbatin gèk kaja ngapa kahanané seduluré nèng omah. Soké djan getun mbanget, dèkné iku mau kok ora ngatèkaké karo pituturé wong tuwa. Dèkné interé saiki mung nangis.

Ndilalahé ing waktu iku, anaké sing tukang mantjing njusul bapakné. Dèkné djawané ngirim. Tekan kana botjah ndelok isiné kepis lan terus ngomong ngéné: "wah, kowé éntuk iwak akèh pak". Nanging bapaké ora njauri dèkné. Botjahé djawané njadjal ngangkat kepisé, mergané kepingin ngerti iwak sak kepis iku mau, aboté sepira.

Sanging nèng pingir kriki lunju mbanget, botjahé terus keplèsét karo sak kepisé nèng kriki. Nèng kana maraké ndadèké répot tenan. Sing tukang mantjing tjepet nulungi anaké nanging iwaké nèng njeruh kepis ketjemplung nèng banju kabèh.

Soké djan bunga mbanget lan terus mulih. Tekan omah dèkné di rangkul-rangkul karo wong tuwané lan sak seduluré kabèh. Seduluré lan tangané, lih ngrungokaké dongèngané Soké bab apa sing di alami dèwèkné ing panggonan nèng nduwur banju, sampèk ndomblong.

DE EENZAAM GEWORDEN KIKKER

Répot de boskikker was een lastig dier. Hij had een huis gemaakt in een holle boom en zijn bovenburen waren Senèn en Rebo, de leguanen en Kemis en Setu de vogels.

Zij mochten Répot eigenlijk niet zo erg, want hij had een rare manier van leven.

Overdag lag hij de hele dag te slapen en 's avonds, wanneer de andere boombewoners sliepen, was Répot klaarwakker en het gebeurde vaak dat hij midden in de nacht een feestje organiseerde.

Hij nodigde dan al zijn vrienden uit en die waren echte last- posten in het bos. Dat waren Bagong de awarie, Kendil de rat, Kamprèt de krekkel en Sentot de vleermuis.

Met hun vijven brachten ze de hele nacht zingend en pretmakend door, terwijl de bovenburen niet in slaap konden vallen.

De burens hadden Répot meerdere malen gewaarschuwd, maar niets scheen indruk op hem te maken.

Of ze nu boos waren, of hem zelfs dreigden uit het huis te zullen zetten, Répot ging gewoon door.

Senèn, Rebo, Kemis en Setu gingen er elke dag slechter en vermoediger uitzien, want ze konden niet, zoals Répot, overdag slapen. Overdag moesten ze werken voor hun eten.

Maar op een dag zei Senèn tegen Rebo: "Zo kan het toch niet lang meer doorgaan, ik kan er niet meer tegen"! "Ik ook niet", zei Rebo. "Ik denk dat ik ga verhuizen", zei Senèn, "want het kan Répot niet schelen dat wij niet kunnen slapen".

Maar Kemis en Setu wilden niet verhuizen. "We wonen hier al vijf jaar en zijn niet van plan voor die lummel naar een andere woning uit te gaan kijken. Bovendien hebben wij met ons vieren toch meer recht dan hij alleen"? "Laten we naar de politie gaan en aan hen vragen wat we moeten doen".

Maar de politie zei dat ze daar niets konden doen, omdat Répot een eigenwijze boskikker was en dat hij toch naar niemand luisterde.

Die avond zaten Senèn, Rebo, Kemis en Setu verdrietig bij elkaar, terwijl Repot en zijn vrienden luid feest vierden.

Opeens kreeg Senèn een idee. "Misschien vindt Répot het niet leuk om alleen hier te wonen. Misschien vindt hij het leuk om ons te plagen. laten wij daarom tegen hem zeggen dat wij alle vier gaan verhuizen naar die grote holle boom, een paar meter verder op, die al een paar jaar leeg staat, omdat niemand er in wil wonen. Hij zal er ook naar toe willen en hij zal alles doen om ons voor te zijn. Als hij eenmaal vertrokken is, stoppen wij zijn huis vol met oude bladeren en daarna gaan wij het dicht spijkeren, zodat hij er niet meer in kan."

De volgende middag, toen Répot zo'n beetje wakker werd, gingen Senèn, Rebo, Kemis en Setu naar beneden om hem te vertellen, dat ze gingen verhuizen en ze keken zo ernstig, dat Répot er geen moment aan dacht dat ze hem voor de gek hielden.

Zodra ze alle vier vertrokken waren, pakte Répot al zijn spullen bij elkaar en holde naar de oude boom. Hij zocht direkt een goed plaatsje in de boom en wachtte op de anderen. Maar hij wist niet dat Senèn, Rebo, Kemis en Setu vanaf een tak hadden gezien, dat Répot was weggegaan en dat ze onmiddellijk daarna naar beneden waren gegaan om Répots huis vol te stoppen met oude rommel en het dicht te spijkeren. Toen gingen ze naar bed en ze sliepen die avond heerlijk rustig zodat ze niet eens merkten hoe luid ze snurkten.

De volgende dag begreep Répot dat zijn burenen hem voor de gek hadden gehouden en ging toen terug naar zijn eigen huis. Toen hij daar aankwam, stond hij voor een verrassing, want zijn eigen huis was onbewoonbaar geworden en Senèn, Rebo, Kemis en Setu lachten hem in zijn gezicht uit.

Nu woont Répot helemaal alleen in de oude holle boom en hij geeft bijna geen feestjes meer, want de lol is er af. Er woont niemand meer boven hem, die hij boos kan maken.

DE BEDRIEGER BEDROGEN

Mustas het vogeltje, zat op een dag in een boom heel mooi te fluiten. Ze was zeker erg blij die dag, want er wordt vaak gezegd dat zingen een uiting is van blijdschap.

Terwijl zij zo vrolijk zong ging Maling, de poes, voorbij. Ook hij hoorde het vogeltje zingen en bleef onder de boom staan. Terwijl hij naar het vogeltje luisterde, bedacht hij tegelijkertijd boze plannen hoe het vogeltje te kunnen vangen om zijn hongerige maag te vullen.

"Ben jij het Mustas? Oh, wat heb je toch een geweldige stem," begon hij haar opeens te komplimenteren; "het is gewoon geweldig wat je daar presteert". Mustas die niet eens opgemerkt had dat zij een hele tijd door iemand werd gadeslagen, schrok en vroeg toen aan de poes waar hij vandaan kwam. Hij antwoordde: "Ach, zo'n beetje aan de wandel hoor, om te genieten van de frisse lucht. Ik moet toegeven dat je heel mooi kan zingen, Mustas, en dat heb ik nooit eerder geweten. Ik heb echt genoten van al die mooie liederen die je hebt gezongen; stuk voor stuk voortreffelijk gedaan".

"Meen je echt wat je daar allemaal zegt, Maling?" vroeg het vogeltje aan de poes.

Maar Maling deed alsof hij doof was en niet had gehoord wat het vogeltje hem vroeg. "Wat zei je Mustas?" vroeg Maling. "Kom toch naar beneden zodat ik je beter kan verstaan".

Maar Mustas schudde haar kopje en antwoordde: "Nee Maling, dat ga ik niet doen, want het is veel te gevaarlijk beneden."

"Wat is er dan zo gevaarlijk Mustas?" vroeg Maling. "Waarvoor ben je eigenlijk bang? Je wilt me toch niet vertellen dat je bang bent voor mij". "Dat is het niet, Maling; kijk me eens aan en laat mij jou wat uitleggen: heb je ooit gezien of gehoord dat ik of een van mijn soortgenoten, een ander kwaad heb gedaan om welke reden dan ook? Nee toch? Maar het is voor mij nog steeds een raadsel waarom anderen op allerlei manieren proberen ons tot slachtoffers te maken. Het lijkt ons, of ze daar plezier in hebben. Heb ik dan geen reden om erg voorzichtig te zijn?"

"Ik kan best begrijpen, Mustas, waarom je zo bang bent naar beneden te komen, maar dat zal nooit meer zo zijn wanneer je zal horen wat ik jou nu ga vertellen. Het gaat namelijk over een bericht afkomstig van de Regering en het is voor ons allemaal bestemd. Door middel van dit bericht heeft de Regering ons bevolen, dat het voortaan niet is toegestaan anderen kwaad te doen. Wij moeten elkaar juist behulpzaam zijn en in vrede leven.

Degenen die weigeren de regels van deze nieuwe Wet na te leven, zullen zwaar gestraft worden; bijvoorbeeld met de doodstraf".

"Moet ik geloven wat je mij daar allemaal zit te vertellen, Maling?" vroeg Mustas.

"Natuurlijk Mustas; voor zover ik weet heeft iedereen dit bericht al gehoord en het verbaast me dat jij, die overal rondvliegt, hier nog niets van afweet. Geloof me maar, je hoeft voortaan voor niemand meer bang te zijn. Kom maar gerust naar beneden hoor".

"Eindelijk is hetgeen waarop ik zo lang heb gewacht tot stand gekomen. Ik weet niet hoe ik het jou moet uitleggen, Maling, maar nadat je mij vandaag het goede nieuws hebt verteld, is deze dag de mooiste dag van mijn leven. Hoe heerlijk zal het niet zijn straks te mogen aanschouwen hoe een ieder in vrede zal leven met elkaar. Van blijdschap ga ik vandaag de hele dag voor je zingen. Oh wat ben ik toch blij."

Na Mustas woorden te hebben gehoord, is Maling er zeker van dat het vogeltje zijn verhaal gelooft. Alleen de gedachte, al het vogeltje in zijn bek te hebben, laat hem al watertanden.

"Hoe lang moet ik nog wachten, Mustas, voordat je naar beneden komt?"

Het vogeltje antwoordde: "Heb toch een beetje geduld, Maling; ik kom zo meteen naar beneden."

"Ja maar het duurt allemaal zo lang en ik krijg een stijve nek door steeds maar naar boven te kijken om met jou te kunnen praten."

"Oh, het spijt me heel erg Maling, daar heb ik echt niet aan gedacht. He, moet je eens kijken, Maling, we krijgen meer vrienden op bezoek. Met ons allen kunnen wij deze dag tot een gezellige dag maken. Komt dat niet goed uit?"

Maling, die toen zenuwachtig om zich heen keek en niemand zag, vroeg aan Mustas wat voor vrienden het waren en waar ze waren. Zij antwoordde: "Vanuit deze boom Maling, zie ik een aantal jachthonden onze richting uitlopen.

Geschrokken door wat hij hoorde, rende Maling toen in paniek weg. "Waar ren je naar toe, Maling?" vroeg het vogeltje; "je zei toch dat ik naar beneden moest komen."

"Ik ben zo bang mustas, antwoordde de poes. "Maar waarvoor dan", vroeg het vogeltje aan hem. "Voor de honden die hier naar toe komen", antwoordde Maling. "Maar je zei toch dat wij door die nieuwe wet niet meer bang hoeven te zijn."

Maar Maling die gedacht had, dat hij slimmer was dan het vogeltje, luisterde helemaal niet meer; hij rende zo hard hij kon weg om zo vlug mogelijk een schuilplaatste vinden.

Op die manier begreep het vogeltje dat de poes geprobeerd had haar te bedriegen, maar hij kwam zelfs bedrogen uit.

HET VERLOREN KIND DAT TERECHT IS

In een kreekje in het distrikt Saramacca woonden heel veel vissen. Ook de familie Kwie-Kwie woonde daar, want zij zijn vissen, die van zoetwater houden. Daarom woonden ze in dat kreekje.

Een van de dochters van Vader en Moeder Kwie-Kwie heette Soke. Ze was een mooie meisjesvis, met een prachtige staart en mooie ogen. Haar ouders leerden haar en haar broers en zusjes al heel jong dat ze moesten oppassen voor mensen. Want mensen, vertelde vader, hadden soms een hengel bij zich. Een hengel is een stok met een lange draad eraan, waaraan een dobber wordt bevestigd en aan het eind van die draad hangt altijd een ijzeren haakje en aan dat haakje hangt soms allerlei lekkers.

"Wanneer je zoiets in het water ziet hangen, moet je er niet aan komen", zei vader Kwie-Kwie. "Want als je het lekkers er vanaf haalt, zit het haakje meteen in je bek vast en dan word je door de persoon die de hengel vast heeft uit het water getrokken en in een grote mand gestopt. Daarna word je gedood en schoongemaakt om gebakken en daarna gegeten te worden".

Soke had dat verhaal al meerdere malen gehoord en ze was verstandig genoeg om te begrijpen dat haar vader geen grapjes maakte.

Maar op een dag, toen ze in het water aan het spelen was, niet ver van huis, zag ze opeens een heerlijke worm voor haar neus heen en weer gaan. En voordat zij zich realiseerde wat het eigenlijk was hapte ze in de worm.

Het volgende moment werd ze met een ruk uit het water getrokken en omhoog getild. Vervolgens werd zij van het haakje losgemaakt en in een grote mand gestopt tussen een heleboel andere vissen.

"Hallo", groette Soke vriendelijk". Je hoeft niet zo vrolijk te doen hoor", zei een grote dikke pataka; "als je eens in deze grote mand terecht gekomen bent hoef je helemaal niet vrolijk te zijn". Soke schrok erg van die woorden, maar omdat ze nooit boven water geweest was, vergat ze het weer snel en begon om zich heen te kijken. Ze zag bomen, rode en gele bloemen en grote beesten, waarvan ze natuurlijk niet wist dat het koeien waren en ze zag de persoon die haar uit het water had gehaald. Wat is het boven water mooi, dacht Soke; ik wou dat ik hier mocht blijven wonen".

Maar langzamerhand begon ze het water waarin ze altijd geleefd had te missen en ze kreeg het erg benauwd. Misschien helpt het als ik aan de man vraag of hij mij in het water wil terug gooien, dacht ze en ze begon heel hard te roepen: "Meneer, ik wil naar mijn Vader en Moeder terug, zou U mij misschien in het water terug willen gooien?"

De man hoorde Soke natuurlijk niet, maar de andere vissen in de mand hoorden haar wel en ze snauwden: "Houd toch je grote mond, domoor. Die man hoort je niet en al zou hij je horen, dan zou hij het toch niet doen; je ziet het water nooit meer terug".

Nadat ze dat gezegd hadden begon Soke te huilen. Juist op dat moment kwam er een kleine jongen aan, een zoon van de visser. Hij had iets verderop gespeeld. Hij keek in de mand met vis en zei: "O, papa wat heb je veel vis gevangen". Hij ging op zijn knieën naast de mand met vis zitten die bij het kreekje stond.

Toen de vader even niet oplette, probeerde die jongen de mand op te tillen. Maar omdat de mand zo zwaar was viel hij om, waardoor hij met vis en al in het water terecht kwam.

Soke was natuurlijk heel erg blij en zwom meteen naar huis. Haar ouders omhelsden haar met hun vinnen en luisterden naar hetgeen ze te vertellen had over wat ze zo allemaal gezien en meegemaakt had boven water.